

GAZETA

bibliotecarului

Buletin informativ al Bibliotecii Naționale și al
Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova

În acest număr:

- 1 Editorial
- 2 Anatol Codru
la 70 de ani
- 3 Atestarea 2006
la BNRM
- 4 Interviu
cu Ludmila Corghenci,
director adjunct DIB ULIM
- 5 Interviu cu Eugenia Bejan,
director prim-adjunct
BNC "Ion Creangă"
- 6 Opinii vizavi de
atestare
- 8 Presa scrie istoria
- 9 Știri internaționale
- 11 Conferința Internațională
Crimea 2006
- 12 Piața cărții în
Republica Moldova

Un ambasador al bibliotecilor moldovene în lume - Hermina Anghelescu

Un biblioteconomist de forță care vine să împlinească și să continue linia istorică a bibliologilor români, Hermina Anghelescu, actualmente profesor asociat la Universitatea statului Detroit, după ce și-a luat doctoratul și i-a apărut, la *Center for the book, Library of Congress*, lucrarea „Books, Libraries, Reading and Publishing in the Cold War” (2002), scrisă în colaborare cu Martine Poulain, vine cu două lucrări importante, scrise în engleză și consacrate realităților din biblioteconomia Republicii Moldova. E o veche și devotată prietenă a noastră, autoare a mai multor articole substanțiale pe care a preferat să le publice în revista „Magazin bibliologic”, prezentă la multe acțiuni organizate în bibliotecile din Chișinău și din teritoriu. Gestul ei este unul magistral, or, e pentru prima oară când sistemul de biblioteci al republicii este prezentat publicului mondial.

Primul studiu este intitulat „Libraries in the Republic of Moldova” și a apărut în „Encyclopedia of library and Information science”, New York: Marcel Dekker, 2006. E un model de abordare modernă, de documentare și de arhitectură a textului. Compartimentul deschizător, intitulat „Historical Background”, ne oferă o imagine sublimată a biblioteconomiei noastre pe o perioadă întinsă, de la 1793 la

2005, pe fundalul calvarului prin care a trecut acest plai. Urmează apoi rubrici titlurile cărora vorbesc de la sine: „Moldavian Nation and Language”, „Sovetization and censorship in Moldovan Libraries”, autoarea punctând cu exactitate adevărul istoric.

Sistemul de biblioteci al republicii este prezentat pe părți componente: *The National Book Chamber, The National Library, The „Ion Creanga” NLC, Public libraries, Academic libraries, School libraries*. La fiecare instituție sau tip de bibliotecă se dă și un scurt istoric. În totalitate, sunt reflectate evenimente și date cuprinse între anii 1832 - 2005.

În secțiunea „Library Services and infrastructure” sunt analizate, mai cu seamă, orientările biblioteconomiei noastre în ceea ce privește implementarea și promovarea noilor tehnologii. Succesele sau, mai exact, primele începuturi de tehnologizare poartă, conform aluziei autoarei, un caracter insular. Ea subliniază că sistemul de guvernământ a avut, în acest sens, un rol episodic, susținerile și chiar politicile cele mai importante venind din afara lui, fiind scoase în prim-plan Fundația SOROS și Departamentul de Stat al SUA. Automatizarea unei duzine de biblioteci, apariția cataloagelor electronice, sistemul SIBIMOL etc. datorându-se mai ales lor.

„Library Staff” e un compartiment ce se constituie într-o încurajare și într-o pledoarie pentru bibliotecarii moldoveni, în consonanță cu aprecierile făcute de David Case de la Universitatea statului Ohio, într-o carte inspirată de vizitele sale în Moldova. Învățământul superior în domeniu, instruirea continuă, ȘBM, crearea ABRM, documentările bibliotecarilor noștri în străinătate, interesul și orientarea lor spre experiența bibliotecilor occidentale fiind niște fapte remarcabile.

Cele 104 referințe și duzina de monografii de autori moldoveni și străini, descrise paralel în română și engleză, constituie un repertoriu documentar de o probitate științifică pilduitoare.

Din „Conclusions” ne întâmpină bonomia critică a unui prieten care ne dorește mai binele la care putem ajunge doar prin autodepășire. Moldova, zice autoarea, este „a transitional nation”, care încearcă să depășească urmările sovietizării. Multe biblioteci funcționează în condiții inadecvate unei instituții sociale. Implementarea noilor tehnologii abia a început. Schimbările pozitive s-au produs doar într-o seamă de biblioteci și se datorează unor sprijinitori cu totul alții decât fondatorii de biblioteci. Totuși, prietena noastră nutrește speranța că tânăra generație de bibliotecari va promova cu adevărat integrarea în circuitul informațional internațional.

Cel de-al doilea studiu al Herminei este consacrat BNRM, intitulându-se „National Library of Moldova: Old Legacies and New Identities”, și a apărut în ALEXANDRIA: Journal of National and International Library and Information Issues, 16/1 (2004:3-16). Primele trei compartimente sunt reluate din articolul enciclopedic prezentat mai sus, istoria BNRM fiind privită astfel pe fundalul evenimentelor și realităților

legate de înstrăinare, de sovietizare, de politica de deznăționalizare.

În „BNRM today” sunt relevate predicatle esențiale ale unei instituții de acest tip: „Responsabilities”, „Collections”, „Users”, „Staff”. Cadrul de reglementare, rapoartele și statisticile BNRM sunt interpretate prin prisma viziunilor transoceanice. Au fost puse la contribuție lecturile asupra unei impunătoare bibliografii referitoare la istoria și actualitatea instituției noastre. Este abordată „cu bold” colaborarea noastră cu Biblioteca Națională din București și cu alte biblioteci importante din România.

Concluziile din acest studiu le repetă pe cele din articolul de enciclopedie, adăugându-se constatarea și doleanța că BNRM ar trebui să fie finanțată pe măsura responsabilităților și prestației sale. Într-un mesaj electronic recent, la propunerea de a participa la un proiect editorial, Hermina Anghelescu a răspuns că ea promovează o politică strictă în ceea ce privește investirea timpului personal și nu acceptă propuneri care nu se suprapun cu strategia ce și-a propus-o pentru viața sa. E și firesc, or, fără o astfel de abordare nu e posibilă performanța.

exact, sacrificând o părticică din timpul care îi este dat, ea ne-a arătat fața înluminată a adevăratei solidarități naționale și profesionale. Și studiile ce le-a scris, și gestul magistral al ei se constituie într-o învățătură de suflet, pentru care îi suntem recunoscători.

Anatol Codru la 70 de ani

La data de 1 mai, unul dintre cei mai mari poeți basarabeni ai secolului XX, Anatol Codru a împlinit onorabila vârstă de 70 de ani.

S-a născut la Molovata Nouă, raionul Dubăsari, în partea stângă a Nistrului, a absolvit Facultatea de Litere a Universității de Stat din Moldova

(1958-1963) și Cursurile Superioare de Regie de film documentar din Moscova (1969-1971).

Debutează în anii de studenție cu volumul de versuri „Nopti albastre”, prefațat de poetul-academician Andrei Lupan (1962). În calitate de poet, a editat mai bine de 20 de volume, iar în cea de regizor, a turnat 32 de filme documentare, multe dintre care au fost apreciate la festivaluri internaționale de profil. În anul 1990, documentarul său „Sunt acuzați martorii” învinge într-o competiție desfășurată în orașul Ostrava din Cehoslovacia, la care participă 42 de țări, și Anatol Codru obține Marele Premiu. Un alt documentar de lungmetraj, „Mihai Eminescu”, obține Premiul „Mihai Eminescu” la Suceava, România, în 1992, iar în 2001 se bucură de Distincția Academică Uniunea Cineaștilor din România, *Clacheta de Aur*.

Cu ocazia zilei sale de naștere, Uniunea Scriitorilor din Moldova a organizat simpozionul științific „Metagalaxia metaforei”. La acest simpozion au participat academicieni, membri ai USM, ai Uniunii Cineaștilor și alte personalități care i-au atribuit medalia „Dimitrie Cantemir”.

Tot în cadrul acestui simpozion prof. Anatol Dolgan, membru corespondent al AȘM, dr. Ana Bantșoș și dr. Dumitru Olărescu au prezentat sub diferite aspecte opera lui Anatol Codru.

Pe lângă faptul că mai mulți ani la rând a condus Uniunea Cineaștilor din R. Moldova, Anatol Codru este membru de onoare al Academiei Internaționale de Film din Federația Rusă, academician al Academiei de Științe a R. Moldova, iar Academia Internațională de drept economic și artă a filmului i-a acordat titlul doctor honoris causa.

Alexe Rău

Atestarea 2006 la BNRM

În calitate de președinte nou ales al Filialei BNRM a Asociației Bibliotecarilor, am fost desemnată membru al Comisiei de atestare a cadrelor bibliotecare din Biblioteca Națională. Atestarea a avut loc în baza regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare a cadrelor bibliotecare, care a fost elaborat în conformitate cu legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 335-XVI din 23 decembrie 2005.

Începând cu data de 3 mai 2006, Comisia Republicană, a conferit gradul superior de calificare la 14 salariați ai BN.

Pentru conferirea gradului I și II de calificare a fost creată o altă comisie a BN în componența căreia au intrat:

Alexei Rău – directorul general al BNRM, președinte al comisiei de atestare;

Ecaterina Rudacov – reprezentantul Ministerului Culturii și Transportului în RM;

Vera Osoianu – director adjunct al BNRM;

Svetlana Barbei – șef Centru Management;

Maria Soltan – șef Serviciu Personal;

Svetlana Miron – președinte al comitetului sindical;

Maria Brînzan – Președinte al Filialei BNRM a Asociației Bibliotecarilor din RM.

Membrii acestei comisii au avut de analizat dosarele a 44 de candidați, conferind 25 de titluri de gradul I de calificare și 19 de gradul II.

Procesul de atestare s-a desfășurat în două etape: examinarea dosarului candidaților și susținerea interviului de prezentare a raportului de autoevaluare, în cadrul ședinței comisiei de atestare. La această etapă fiecare membru al comisiei de atestare a evaluat și stabilit punctajul total-minim pentru conferirea gradului în fișa de evaluare a activității cadrului bibliotecar, după care s-a întocmit procesul verbal al evaluării cadrului bibliotecar.

Din 22 de dosare a solicitanților de gradul întâi, au acumulat punctajul stabilit - 21. Doar unei persoane (în corespundere cu numărul de puncte acumulate) i s-a conferit gradul doi de calificare. Pentru conferirea gradului doi de calificare, comisia și-a desfășurat activitatea timp de două zile, 24 – 25 mai. Pentru trei din 21 de candidați, care au dat dovadă de o prezență impecabilă s-a hotărât conferirea gradului I, restul au obținut gradul II de calificare.

S-a făcut o excepție în cazul solicitantei de gradul II, L. Zaporozjan. În cadrul ședinței extraordinare convocate în data de 19 mai, 2006 i s-a conferit gradul I.

O altă excepție, a fost în cazul candidatei A. Manda. Pentru prezență foarte bună, dar și pentru punctajul acumulat, stabilit pentru un grad mai superior, comisia de atestare intenționa să-i acorde gradul I (o doleanță a comisiei republicane de atestare, de a revedea punctul 5-a a regulamentului, pentru a facilita promovarea cadrelor tinere de bibliotecari). Totuși aceasta nu a fost posibil pentru că nu a avut vechimea în muncă stabilită prin regulament. Candidata A. Manda a obținut gradul II de calificare.

Viitorilor candidați, le pot da următoarele sfaturi: să aibă curajul să încerce; să înceapă de pe acum să elaboreze raportul de evaluare, să se implice în activitatea bibliotecii, să fie mai exigenți față de sine, să aibă ambiția să-și dovedească competența și profesionalismul și le mai doresc vânt în proră, vreme bună și mult succes pentru navigarea în oceanul cunoștințelor.

*Maria Brînzan
șef serviciu
Lectura publică staționar,
specialist de gradul superior*

Chiar dacă procesul de atestare a bibliotecarilor s-a încheiat, totuși mai continuă încă să domine febra de emoții generate de eveniment. Este însă, o atmosferă îndreptățită, dat fiind faptul că a fost o experiență fără precedent, atât pentru candidați cât și pentru membrii comisiei, puși în rol de *judcător*. Am încercat să-i provocăm, dar și să-i relaxăm cu un mini interviu pe unii din membrii Comisiei Republicane de Atestare. Am ales pe doamnele, care fac parte din Comisia Republicană: Ludmila Corghenci și Eugenia Bejan, să ne spună cum s-au simțit având în față candidații, dar și după ce au rămas să analizeze rezultatele.

GB

„Bibliotecarul învață neconținut: atât pentru el, cât și pentru alții...”

1. Cum a fost atestarea, răsuflați ușurat?

Procesul de conferire a gradelor de calificare bibliotecarilor, dat fiind primul an de implementare, a provocat mari emoții, dar și concentrări de eforturi, de potențial intelectual individual și de echipă.

2. Ce a însemnat, de fapt, atestarea bibliotecarilor?

În primul rând, este vorba despre bunele intenții de a sprijini material bibliotecarii. În al doilea rând, procesul de conferire a gradelor a mobilizat eforturile intelectuale/profesionale ale bibliotecarilor, provocându-i și stimulându-i în demonstrarea performanțelor actuale și în orientarea pentru cele ulterioare.

3. Cum vi s-au părut candidații, au fost destul de pregătiți?

În calitate de membru al Comisiei Republicane și al comisiilor locale pot conchide, că deținem un potențial uman forte. Am avut prilejul să revăd, în unele cazuri să cunosc, oameni dedicați profesiei, implicați nu numai practic, dar și cu frumoase realizări și tendințe pentru munca de cercetare, investigații. Deci, suntem o forță intelectuală, care trebuie menținută, asigurată, promovată.

Am unele obiecții vizavi de capacitatea colegilor mei de breaslă de a-și prezenta rodul muncii, de a-și promova performanțele, este vorba de o neîncredere în sine sau o incapacitate de a se prezenta și comunica.

E bine să ne aprecieze și să ne laude alții, dar sunt cazuri când trebuie să ne impunem și noi.

4. Ce calități ale candidaților au fost decisive pentru conferirea gradului solicitat?

Profesionalismul, adică cunoașterea domeniului, a tehnologiilor și strategiilor.

5. Ați recunoscut același bibliotecar, sau ați descoperit un nou „hybrid”, alte calități?

Cred că este vorba despre același bibliotecar, care pune preț pe calitățile umane, curățenie sufletească și morală. Dar într-adevăr, am reliefat unele aspecte noi: punerea accentului pe imaginea bibliotecarului în comunitate, flexibilitate, acceptarea unor noi mandate atribuite de comunitate. Satisfacția mea profesională (pe marginea implicării mele în procesul de atestare) o pot formula în felul următor: bibliotecarul nostru învață (sau cel puțin este orientat de a

Ludmila Corghenci,
director
adjunct DIB
ULIM

învăța) atât pentru el, cât și pentru alții... Problema ține de sprijinirea bibliotecarilor în acest sens, atât logistic, cât și organizațional.

6. Ați avea să le reproșați ceva, cuiva, ce nu a coincis așteptărilor?

Vizavi de solicitanți – toți au depus eforturi, apreciate și încununat cu succese bune.

7. Ce le sugerați bibliotecarilor care nu au înaintat dosarul acum, dar au de gând să facă acest lucru pentru viitor?

Nu ezita! Ești persoana, care meriți o viață și o carieră profesională în ascensiune! Dar trebuie să demonstrezi acest lucru!

8. Ce le spuneți celor care au trecut testarea?

Celor care au solicitat și au obținut gradul superior: perfecțiunea în profesie este un drum totdeauna deschis; învățat este omul care nu mântuie niciodată de învățat (parafrazându-l pe Nicolae Iorga). Iar pe bibliotecarii, care au de urcat alte trepte, îi întreb: Când alte urcușuri?

“Atestarea a luat sfârșit, atestarea abia începe...”

**Eugenia Bejan,
director prim adjunct BNC „Ion Creangă”**

1. *Cum a fost atestarea, răsuflați ușurat?*

Am împărtășit emoțiile fiecărei persoane pe care a trebuit să o „judec”. Nu mi-am dorit niciodată să fiu în rol de judecător. Vreau să cred că nu am nedreptățit pe cineva din colegi. Atestarea a fost o încercare destul de grea pentru noi toți.

2. *Ce a însemnat de fapt, atestarea bibliotecarilor?*

Atestarea ne-a impus auto-evaluarea, în primul rând. Fiecare bibliotecar și-a făcut un rechizitoriu amănunțit și a tras concluziile de rigoare: la ce etapă de dezvoltare profesională se află, ce a realizat și ce urmează să realizeze pentru a avansa în carieră.

3. *Cum vi s-au părut candidații, au fost destul de pregătiți?*

Atestarea nu este un examen pentru care te pregătești, ca studentul, într-o noapte. Cei care muncesc conștiincios, creativ, cu profesionalism sunt gata pentru atestare în orice clipă. Solicitanților de grade de calificare le-ași recomanda să fie mai informați asupra cadrului legislativ și reglementar în domeniu, să se autoinstruiască mai mult și să fie receptivi la tot ce este nou în bibliotecă în plan național și internațional.

4. *Ce calități ale candidaților au fost decisive pentru conferirea gradului solicitat?*

Au izbândit bibliotecarii cu inițiativă, cei care se instruiesc în permanență și îi învață și pe alții. Eu, personal, i-am apreciat și-i apreciez pe colegii care se impun în comunitate, au relații de colaborare cu diverse instituții, știu să-și prezinte realizările.

5. *Ați recunoscut același bibliotecar sau ați*

6. *Ați avea să le reproșați ceva, cuiva, ce nu a coincis așteptărilor?*

Ar fi mai multe lucruri de revizuit și în regulamentul de atestare, și în fișa de evaluare a solicitanților de grad de calificare. Bibliotecarilor le-ași sugera să respecte structura raportului de autoevaluare recomandată și să ofere toată informația solicitată în fișa de evaluare. Ar fi bine ca fiecare din noi să-și alcătuiască un CV pe care să-l completeze în permanență. Acest CV ar fi o

bază de date personală, pe care am putea-o utiliza cu diverse ocazii, inclusiv pentru întocmirea raportului de autoevaluare.

7. *Ce le sugerați bibliotecarilor care nu au înaintat dosarul acum, dar au de gând să facă acest lucru pentru viitor?*

În primul rând, le sugerez să-și facă o autoevaluare obiectivă, pentru a-și detecta „punctele slabe”. În al doilea rând, să-și facă un plan de dezvoltare profesională și o strategie de realizare a acestuia.

8. *Ce le spuneți celor care au trecut testarea?*

Atestarea a luat sfârșit, atestarea abia începe. Atenție la ce faceți peste patru ani!

descoperit un nou „hybrid”, alte calități?

Mă bucur că avem și noi bibliotecari de elită, care nu cedează cu nimic celor din țările cu un sistem avansat de bibliotecă. Avem bibliotecari care au implementat mai multe proiecte, participă la întruniri profesionale internaționale, prezentând chiar și comunicări, publică monografii și culegeri cu articole de specialitate, susțin teze de doctorat.

Am solicitat și păreriile unor candidați ca să ne spună cum li s-a parut acest "examen". Am adresat 5 întrebări, iar răspunsurile se vor citi în consecutivitate cu numărul întrebărilor.

1. **Cum vi s-a părut atestarea, a fost greu?**
2. **Ce v-a motivat cel mai mult să înaintați dosarul pentru conferirea gradului?**
3. **Ați dispus de materiale destule pentru pregătire?**
4. **Emoțiile din sala de așteptare, v-au urmărit și în fața comisiei?**
5. **Ce ați sugera organizatorilor pentru o eventuală îmbunătățire?**

Larisa Gologan,
șef serviciu Dezvoltare în
Biblioteconomie BNRM,
candidată la gradul superior

1. Comunicarea continuă cu bibliotecarii din toată țara, mă obligă să fiu în miezul practic a tuturor evenimentelor. Poate de aceea nu mi-a părut deloc dificil procesul de pregătire și de susținere a examenului de atestare. Ba dimpotrivă mi-a părut destul de interesant. A fost o posibilitate în plus de a face "ordine în cunoștințele acumulate", de a face un bilanț al activității, în care și-au găsit locul atât reușitele cât și eșecurile

2. Ambiția și numai după aceasta, partea materială, cu toate că suplimentul de care voi beneficia pentru categoria obținută îmi va fi de un mare folos în rezolvarea unor probleme. Cred că aș fi trecut prin procedura respectivă chiar și în situația, când m-aș fi ales doar cu titlul, fără să mi se plătească ceva.

3. La acest capitol, noi, cei care activăm în bibliotecile mari din Chișinău, dar în special cei care ne facem meseria la Biblioteca Națională, am fost favorizați,

deoarece avem acces direct la colecțiile Centrului de Informare și Documentare în Bibliologie și la colecțiile Școlii de Biblioteconomie din Moldova. Grație faptului, că avem asigurat și accesul la Internet, nu a fost o problemă pentru consultarea unui document sau altul.

4. Nu aveam emoții în sala de așteptare, din contra acestea "s-au strecurat" în momentul, când m-am pomenit în fața membrilor comisiei. Probabil din motivul, că toți cei care erau abilitați cu dreptul de a lua decizii erau specialiști de înaltă calificare, bine cunoscuți și respectați de bibliotecarii din Moldova, unii chiar și din alte țări. Ar fi fost un eșec total, dacă nu reușeam să-mi apăr numele.

5. Să facă tot posibilul ca instruirea continuă a personalului din biblioteci să fie asigurată la nivel național, fie prin asigurarea activității Școlii de Biblioteconomie din Moldova, fie prin crearea unui alt Centru Național de perfecționare.

Tatiana Gheiceanu,
bibliotecar principal,
Lectura publică staționar BNRM,
candidată la gradul I

1. A fost o experiență nouă, pentru prima dată mi s-a părut greu, și tot greu am decis să depun dosarul, însă m-au încurajat cei apropiați.

2. Mai mult pentru autocontrol. Am căpătat și mai multă încredere în mine.

3. Datorită serviciului Dezvoltare în biblioteconomie, dar și serviciului în care activez, nu am dus lipsă de materiale.

4. În sala de așteptare am avut mai multe emoții decât în fața comisiei, probabil membrii comisiei au avut o influență pozitivă asupra mea.

5. Susținerea candidaților și o stimulare mai puternică .

Victoria Doncilă,
bibliotecar principal,
Asistență bibliotecomică
și documentară BNRM,
candidată la gradul II

1. Totul a depins de noi, de cunoștințele și capacitatea intelectuală a fiecăruia, în parte.

2. Cel mai mult - ridicarea calificării bibliotecarilor la nivelul european. Aceasta va contribui la perfecționarea profesională și va duce la creșterea calității serviciilor oferite de bibliotecă.

3. Pe lângă materialele consultate, aș fi preferat să am și o instruire practică prin diverse cursuri, simpozioane, seminare și conferințe.

4. Anul acesta am participat pentru prima oară la atestare și pe lângă emoțiile pe care le-am avut, m-a surprins plăcut bunăvoința comisiei, ceea ce stimulează mult interesul pentru participarea mea la următoarea atestare.

5. Ar fi binevenit ca pe viitor să se practice forma scrisă de atestare - teste: întrebări răspunsuri sau interviul întrebări-răspunsuri ce țin de specialitate, mai ales de activitatea fiecărui bibliotecar în parte, iar înainte de interviu, bibliotecarul să fie prezentat de șeful serviciului din care face parte, căci acesta îi cunoaște cel mai bine activitatea profesională.

Aliona Manda,
bibliotecar principal,
Lectura publică staționar BNRM,
candidată la gradul II

1. Pentru noi, tinerii a fost puțin stresant.
2. A fost o autoevaluare a cunoștințelor și calităților profesionale, care va stimula ridicarea nivelului profesional, calitatea muncii, și va promova imaginea bibliotecii în general.
3. Da. Am revăzut actele legislative în domeniu cu această ocazie, mai ales că am avut suficient timp la dispoziție pentru pregătire.
4. Aveam impresia că tot nu sunt bine pregătită, dar organizarea și nivelul desfășurării m-a încurajat.
5. Ar fi bine ca pe viitor șeful serviciului să prezinte o caracteristică a candidatului. Ar fi mai ușor pentru membrii comisiei să ia o decizie, dar și o motivație în activitatea de zi cu zi.

Eudochia Boboc,
bibliotecar principal
serviciul Publicații seriale BNRM,
candidata la gradul II

1. N-a fost greu de loc. Doar emoționant.
2. Îmbunătățirea imaginii profesiei noastre. Orientarea pentru perfecționarea nivelului profesional.
3. N-am dus lipsă de literatură pentru pregătire, dar în afară de literatură m-a ajutat tare mult experiența practică a personalităților din lumea bibliotecară, de la care am învățat multe pentru ca să pregătesc dosarul de atestare.
4. Comisia a fost competentă și indulgentă. Era evident că

dosarele noastre au fost studiate minuțios.

5. Ca să nu fie atâtea emoții, membrilor comisiei de atestare le-aș sugera să nu uite că apropierea psihologică de colaboratori se realizează până în ziua testării.

Victoria Berdilo,
bibliotecar principal,
serviciul Studii și Cercetări BNRM,
candidată la gradul II

1. A fost un concurs, iar începutul unui concurs întotdeauna ți se pare greu.
2. Majorarea salariului.
3. Colegele din Serviciul Dezvoltare în Biblioteconomie au avut grijă să pregătească un set de materiale în ajutorul atestării și mai apoi fiecare serviciu în parte dispune de setul de documente necesar pentru activitatea serviciului.
4. Am simțit aceleași emoții de la examenele din facultate. Comisia a fost destul de binevoitoare și cred că și în anii următori ne va întâmpina la fel cu zâmbet de încurajare.
5. Mai multă organizare, nu sunt stabilite niște date concrete pentru când vei merge în fața comisiei și când ți se vor da rezultatele, iar emoțiile sunt de neînvinș.

Elena Zosim,
bibliotecar principal,
Lectura publică staționar BNRM,
candidată la gradul II

1. Este prima experiență de acest gen în activitatea mea de bibliotecar. La început mi s-a părut greu și am avut unele ezitări apoi m-am decis și am depus dosarul.

2. Este o autoevaluare, am studiat mai multe materiale care îmi vor fi utile în practica mea profesională, dar și suplimentul la salariu a fost un motiv forte.

3. Toate resursele consultate au fost din serviciul Dezvoltare în Biblioteconomie și din sala de lectură.

4. M-am străduit să-mi păstrez calmul.

5. Poate că ar fi bine ca șeful de serviciu să facă parte din membrii comisiei.

Aurelia Dabija,
bibliotecar principal,
Depozit legal BNRM,
candidată la gradul II

1. Mi s-a părut un test mai mult personal. A fost un moment prielnic pentru a ne aprofunda anumite cunoștințe. A fost mai degrabă emoționant decât greu.

2. A fost o motivație financiară, dar și pentru a-mi încerca propriile puteri.

3. Am pus accent mai mult pe documentele directorii, dar aș fi preferat și niște informații suplimentare ce țin de serviciul meu, din alte țări, România, de exemplu.

4. Am avut emoții până în fața comisiei. O explozie de adrenalină. ți se pare că ești tare mic pe lângă cei din fața ta, dar pe parcurs lucrurile revin la normal. Sunt și ei oameni.

5. Nu știu. Totul a fost bine.

Presă scrie istoria

La 10 ani de la apariția primului ziar în limba română în Basarabia – care se numea “Basarabia” - Muzeul Național de Istorie a Moldovei (MNIM) și Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării (USM) au organizat simpozionul național “Presă scrie istoria”.

În program au fost incluse 31 de comunicări științifice, prezentate în prima zi la MNIM și 10 comunicări ale studenților, prezentate a doua zi la USM. Au fost analizate probleme ale presei din diferite perioade: țaristă, interbelică, sovietică, post-comunistă. Ca și anul trecut, istoricii și-au pus în discuție rezultatele cercetărilor, iar directorii și redactorii-șef ai celor mai importante ziare din provincia noastră au completat noi file de istorie cu mărturisiri și studii de caz despre impactul presei în procesul de decomunizare a societății. Dacă avem în vedere consecințele implicării ziaristilor în investigații ca cea desfășurată de “Jurnal de Chișinău” la rubrica “Anchetele Lustrației”, trebuie să recunoaștem că la noi “presă scrie istoria” în răspăr cu unele instituții, care o trag înapoi spre comunism.

În Basarabia s-au păstrat foarte puține colecții complete ale publicațiilor periodice, din cauza războaielor și a distrugerilor masive operate de Ministerul de Interne al RSSM în 1950. Catalogul “Presă basarabească de la începuturi până în prezent”, alcătuit și tipărit de Biblioteca Municipală “B.P. Hașdeu” în 2002, reflectă starea de lucruri

în acest domeniu pe teritoriul actualei RM.

În cadrul simpozionului Maria Danilov (MNIM) a prezentat o comunicare despre presa românească în colecții de patrimoniu ale MNIM; Ion Negrei (editura Prut Internațional) a vorbit despre publicațiile cu caracter istoric din Basarabia (1940-2006); Silvia Grosu (USM) a vorbit despre presa culturală din Basarabia interbelică, iar Nina Negru (BNRM) a analizat problemele presei din perioada sovietică imediat postbelică.

O foarte interesantă comunicare, adecvată temei simpozionului a prezentat Anatol Petrencu (USM): “Presă ca sursă istoriografică”. În aceeași ordine de idei a fost continuată discuția de către Iulian Cătălin Dănilă (Universitatea Petre Andrei, Iași): “Basarabia în presa românească de la începutul secolului XX”. Domnii Gheorghe Negru (ATIC) și Ion Varta (AȘM), prezenți și anii

trecuți la simpoziunile dedicate presei, au revenit cu noi informații. S-au prezentat unele medalioane despre ziaristii din perioada țaristă.

În programul simpozionului a fost inclusă și lansarea unor cărți apărute recent ale istoricilor și ziaristilor prezenți la simpozion, precum și a unei culegeri de materiale prezentate de participanții în anii trecuți la simpozion (unii dintre ei studenți la ziaristică): **„Presă din Basarabia: analize, contexte, valori”**.

Un deosebit interes a suscitat lansarea cărții *„Cenzura în spațiul cultural românesc”* de Marian Petcu, decanul Facultății de Jurnalism a Universității din București, care a prezentat și o comunicare despre strategiile de autopromovare utilizate de presă la începutul secolului XX. Aurelia Lăpușan profesoară la Universitatea Ovidius, Constanța a impresionat publicul prin informațiile referitoare la provincia noastră, prezentate în comunicarea *„Basarabia în conștiința Dobrogei: marturii din presa vremii”*.

Simpoziunile cu caracter sistematic, anual ale MNIM, ca și ale BNRM, contribuie la stocarea unei importante cantități de informație, foarte utilă pentru studenți, cercetători și publicul larg.

Nina Negru

Copyright pentru lucrările ale cărui autor nu poate fi identificat

În luna ianuarie, anul curent oficiul Copyright a publicat mult-așteptatul raport privind lucrările „orfane”- lucrări a căror autori nu pot fi identificați sau localizați. Raportul privind lucrările „orfane” poate fi găsit la adresa: www.copyright.gov/orphan

În general, recomandările raportului, dacă vor fi aprobate de Congres, constituie un pas foarte important spre soluționarea problemelor privind lucrările orfane. Soluția propusă de legislativ are în vedere majoritatea problemelor ridicate de comunitatea bibliotecară, include și lucrările din străinătate și non-publicațiile, și prezintă un sistem relativ flexibil pentru utilizatori și instituții privitor la ceea ce constituie o căutare rezonabilă a lucrărilor orfane. Proiectul legislativ conține și unele ambiguități care trebuie clarificate.

La 8 martie 2006, Subcomitetul Juridic al Casei Albe responsabil de Internet și proprietatea intelectuală a audiat în prima lectură raportul Oficiului Copyright privind lucrările „orfane”, cu participarea muzeelor, bibliotecilor, editorilor, fotografiilor etc.

Raportul Oficiului Copyright recomandă adoptarea legislației care ar limita remediile disponibile împotriva unui utilizator care a făcut eforturi să localizeze proprietarul copyrightului, dar nu a reușit. Pentru folosirile noncomerciale nu este nici o pagubă dacă utilizatorul încetează încălcarea prompt după ce proprietarul iese la iveală. În acest caz, dacă o bibliotecă plasează o lucrare „orfană” pe web și proprietarul de drepturi apare, biblioteca trebuie să scoată lucrarea. Pentru folosirea în scopuri comerciale și noncomerciale care continuă după ce proprietarul a

apărut, utilizatorul trebuie să plătească o compensație rezonabilă.

În conformitate cu soluția legislativă propusă, folosirea de către bibliotecari a materialelor trebuie să fie în limita activităților noncomerciale. Proiectele de numerizare care promovează accesul online vor beneficia în mare măsură, pentru că biblioteca poate evita neînțelegerile eliminând lucrarea în cauză.

Comunitatea bibliotecară susține ideea că legislația privind lucrările „orfane” „trebuie să ajute la accesibilitatea cât mai largă a moștenirii culturale pentru public. Ea trebuie să dea utilizatorilor încrederea necesară pentru a scoate lucrările din întuneric”.

Ziua Mondială a Moștenirii Audiovizuale – consultare publică inițiată de UNESCO

UNESCO a inițiat o consultare publică privind obiectivele, practicile, costurile și rezultatele așteptate de la „Ziua Mondială a Moștenirii Culturale” care va fi celebrată anual la 27 octombrie, în scopul conștientizării diverselor probleme legate de prezervarea moștenirii audiovizuale.

Data este semnificativă. La 27 octombrie 1980, Conferința Generală UNESCO a adoptat „Recomandările privind salvagardarea și prezervarea filmelor”, primul instrument internațional menit să sublinieze importanța culturală și istorică a filmelor și înregistrărilor televizate, care cheamă la efectuarea unor acțiuni decisive pentru asigurarea prezervării acestora.

În era digitală de azi acest apel se răspândește spre un spectru mult mai larg. Inițiative mai recente cum ar fi: „Apelul Mondial privind Prezervarea Moștenirii Radiofonice” (inițiat de Federația Internațională a Arhivelor Televiziunii) – care până

în prezent a adunat peste 10000 de semnături – vor fi de asemenea luate în considerare în studiul de fezabilitate.

Consultarea publică este o parte esențială a studiului de fezabilitate și este deschisă pentru fiecare. UNESCO a expus online documentele de referință, un forum public și un chestionar.

Detalii suplimentare găsiți la adresa: www.portalunesco.org

Biblioteca Congresului și Biblioteca Muzeului Britanic susțin standardul e-reviste

Biblioteca Congresului și Biblioteca Muzeului Britanic au convenit asupra unui standard comun pentru revistele electronice științifice care vor asigura accesul pe termen lung la conținutul online. Formatul selectat a fost Document Type Definition al Bibliotecii Naționale de Medicină (SUA), care definește modul în care revistele electronice trebuie să fie structurate pentru a crea resurse informaționale uniforme, bine definite și ușor accesibile.

Richard Bulderstone, directorul Programului e-strategii al Bibliotecii Muzeului Britanic menționa „Noi apreciem munca enormă care urmează să fie depusă de către editori pentru a efectua trecerea la o nouă structură a revistelor electronice, dar alegerea standardului NLM DTD creează un context internațional comun în care o asemenea migrațiune poate avea succes”.

Selectarea standardului a fost o parte a Programului Infrastructura și Prezervarea Informației Digitale a Bibliotecii Congresului, un efort național în vederea „colectării și prezervării conținutului cultural și istoric de importanță națională aflat la limita riscului”.

România exportă tehnologie și cunoștințe de automatizare bibliotecilor în Taiwan.

La data de 26 mai anul curent, în cadrul unei conferințe de cea mai înaltă ținută a avut loc lansarea oficială a sistemului integrat de bibliotecă **TINREAD** (distribuit în Taiwan sub numele de ToREAD). La eveniment au participat directori de biblioteci din această regiune. Au luat cuvântul reprezentanți ai celor mai prestigioase universități și biblioteci din Taiwan. Tematica abordată a vizat tehnologii, tendințe și cercetări de ultimă oră ce vizează strategiile de informatizare ale bibliotecilor moderne (FRBR, RFID, OpenURL, Shared Cataloguing etc).

Sistemul integrat de bibliotecă **ToREAD** produs de **IME Romania** în colaborare cu bibliotecarii din România și Moldova s-a bucurat de o apreciere unanimă în rândul specialiștilor din domeniu cât și în presa locală din Taipei care i-a alocat o pagină întregă deschizând astfel calea către

extinderea rețelei de utilizatori ai acestui sistem, de la doua universități (în prezent) până la cifra aproximativă de 11 clienți la finele lui 2006.

Mesajul explicit, subliniat în repetate rânduri, transmis comunității biblioteconomice din această îndepărtată (și totuși, foarte apropiată) țară: aceste rezultate au fost posibile datorită cunoștințelor, preocupărilor și priceperii bibliotecarilor români și moldoveni. Cele doua proiecte ce stau la baza sistemului integrat de bibliotecă ToREAD, și anume "Catalog Colectiv Național al bibliotecilor publice din România" și "Sistemul Informațional al Bibliotecilor din Moldova - SIBIMOL" sunt rezultatul direct al activităților derulate coerent și creativ de cele doua comunități menționate.

Așadar, pricepera românească, nivelul deosebit al

problematicei abordate de bibliotecarii din România și Moldova

precum și soluțiile elaborate își găsesc aprecierea directă și concretă în Taiwan, țară eminentamente exportatoare de tehnologie. Iată că exportul românesc de cunoștințe și soluții în domeniul automatizării bibliotecilor echilibrează această balanță într-o măsură, să sperăm din ce în ce mai consistentă...

Dan Marinescu

Discuții despre Indicele de Subiecte a Bibliotecii Congresului

Recent, Michael Gorman, președintele Asociației Bibliotecilor Americane a criticat dur intenția Bibliotecii Congresului de a sistă activitatea de actualizare a Indicelui de Subiecte în favoarea căutării în cataloage cu ajutorul cuvântului cheie. Gorman menționa că, înlocuirea LCSH cu căutarea liberă necontrolată a textului va constitui o catastrofă pentru activitatea de

cercetare. Problema ar putea fi discutată în cadrul forumului „Catalogul nou” planificat pentru 24 iunie de Asociația colecțiilor de bibliotecă și servicii tehnice în cadrul conferinței anuale a ALA care va avea loc în New Orleans.

Referindu-se la această temă, Sandy Berman, mare specialist în catalogare, care de mai multă vreme critică încetineala

cu care Biblioteca Congresului actualizează termenii pentru LCSH, menționa faptul că timpul, efortul și cheltuielile necesare pentru elaborarea vocabularului controlat, și actualizarea acestuia sunt justificate dat fiind faptul că eficiența unei colecții de bibliotecă se măsoară prin gradul de folosire a acestuia de către utilizatori.

A plecat dintre noi creatora formatului MARC, Henriette Avram

Henriette Avram, care s-a ocupat de dezvoltarea și implementarea formatului MARC (Machine Readable Cataloging) a murit la 22 aprilie la vârsta de 86 de ani. Formatul MARC, instrument de comunicarea a datelor bibliografice a fost adoptat ca standard național și internațional în anul 1971 și respectiv 1973.

Avram, care s-a retras de la Biblioteca Congresului în 1992 după 26

de ani de activitate, fusese numită prim director adjunct responsabil de procesarea sistemelor, rețelelor și planificarea automatizării în 1980. În anul 1989 ea este numită în post de director adjunct responsabil de completare.

Pe parcursul anilor a primit numeroase distincții, incluzând mențiunea Margaret Mann în Catalogare și Clasificare a Asociației Bibliotecilor

Americane 1971, premiul Joseph W Lippincott, 1988, premiul Joseph Humphry/Forest Press, 1990. A fost, de asemenea aleasă membru de onoare IFLA, 1987; și membru de onoare pe viață ALA la Conferința Anuală din 1997.

Biblioteca și resursele informaționale în societatea modernă

Conferința Internațională - Crimeea 2006

În perioada 10 - 18 iunie curent, în orașul Sudac, Crimeea, Ucraina, a avut loc a treisprezecea Conferință Internațională – „Crimeea 2006”, Biblioteca și resursele informaționale în societatea modernă, din perspectiva științifică, culturală, educațională și a businessului.

Conferința s-a desfășurat sub egida IFLA. Genericul conferinței din acest an a fost „**De la informare la cunoaștere: rolul bibliotecilor, universităților și pieții de carte**”.

Forumul internațional este destinat specialiștilor și directorilor de bibliotecă, producătorilor de film și instituțiilor cinematografice, muzeelor, arhivelor, centrelor informaționale, universităților, colegiilor, companiilor de calculatoare și Internet, business, drept, instituțiilor științifice, culturale și de învățământ.

Seminarele, mesele rotunde, discuțiile din cadrul Conferinței s-au axat pe următoarele teme:

* Infrastructura mondială informațională, cooperarea interbibliotecară și proiecte de colaborare internațională

* Bibliotecile naționale și resursele naționale de informare

* Formarea și conservarea colecțiilor. Interacțiunea bibliotecilor, editurilor și a pieții de carte

* Tehnologiile online, CD-romuri, publicații electronice și Internetul în biblioteci

* Bibliotecile electronice și resursele electronice

* Sistemele automatizate de bibliotecă și tehnologiile informaționale

* Asigurarea informațională și bibliotecară a proceselor de învățământ și administrare

* Sistemul corporativ informațional biblioteconomic, tehnologiile corporative și consorțiile de bibliotecă

* Asigurarea lingvistico - informațională a sistemelor informațional - bibliotecare. Formate bibliografice. Metadate. Standarde și protocoale pentru schimbul de date

* Cadrele bibliotecare, profesia și instruirea profesională. Dezvoltarea tehnologiilor informaționale în epoca societății informaționale

* Dezvoltarea colecțiilor de carte în limbile naționale în biblioteci dezabilități

* Biblioteca, informația municipală și literatura ținutului natal

* Servirea informațională în biblioteci a persoanelor cu

* Bibliotecile, muzeele și arhivele într-un spațiu unic al informației și artelor

* Etica și securitatea informației electronice

* Informația ecologică și rolul bibliotecilor în educarea populației în acest domeniu

* Informația juridică și de drept. Publicațiile oficiale. Dreptul de autor și proprietatea intelectuală

* Biblioteca și businessul în spațiul informațional modern

* Managementul în biblioteci, asociații bibliotecare și profesionale

* Biblioteconomia, bibliografia și istoria cărții. Statistica de bibliotecă

* Sistemele și resursele informaționale din domeniul medicinei. Biblioteci ale spitalelor. Biblioterapia

* Copii, computerile și Internetul, bibliotecile școlare și alfabetizarea în tehnica informației

* Biblioteca – teritoriu de toleranță. Biblioteca și politica

Secretar de redacție
Natalia Popescu

Procesare computerizată
Natalia Popescu

Adresa redacției:
str. 31 August 1989, 78 A
MD 2012
Chișinău, Moldova
tel/fax 22 14 75
24 04 43
24 80 04

e-mail: gazetabib@yahoo.com

Alte adrese ce conțin informații
din lumea bibliotecară

www.bnrm.md

www.hasdeu.md

www.ase.md

www.pll.md

[www.ulim.md/
library](http://www.ulim.md/library)

[www.usm.md/bcu/
istorie.php](http://www.usm.md/bcu/istorie.php)

www.library.utm.md

<http://mtc-or.md>

[http://moldova.cc/
bibung](http://moldova.cc/bibung)

<http://cid.from.md>

www.sbm.dnt.md

[www.youth.md/
library.php](http://www.youth.md/library.php)

www.soros.md

Biblioteca în societatea multiculturală: regândirea misiunii într-o lume în schimbare

Ca profesionist înzestrat cu competențe academice și profesionale, metode și concepții, bibliotecarul multicultural trebuie să fie capabil să transforme biblioteca într-un mediu unde fiecare se simte binevenit și inclus, în pofida diferențelor de valori, credință, istorie și cultură. În societatea multiculturală biblioteca poate deveni un spațiu unde se făuresc noile legături sociale și culturale între indivizi, înlocuind legăturile slăbite de o societate fragmentată, unde fiecare poate beneficia de rezultatele capitalului social, a coeziunii sociale și a rețelilor sociale. În zilele noastre, se observă, slăbirea capitalului social reprezentat de legăturile din cadrul grupurilor etnice și sociale (cum ar fi familia, prietenii, asociațiile civice, partidele politice, grupurile religioase etc.), suplimentar la creșterea diversității sociale și etnice rezultate din migrațiile masive ale populației. Ca urmare trebuie dezvoltat un nou capital social: așa numitul capital social de tranziție.

Aceste legături funcționează în cadrul grupurilor sociale și este foarte dificil de a le crea; în acest sens educația se impune ca cea mai importantă și efectivă pârgie în sporirea capitalului social și a coeziunii sociale. În această societate fragmentată și nestatornică, bibliotecile împreună cu alte instituții de cultură joacă un rol important în prosperarea comunității prin promovarea valorilor comune, dezvoltarea idealurilor noi, practicând libertatea intelectuală și de expresie exercitând solidaritatea culturală, oferind cunoștințe și facilitând instruirea pentru toți.

În alte cuvinte, comunitatea care respectă și este conștientă de diversitatea etnică și culturală, este bazată pe noi legături între oameni de diverse culturi, vârste, genuri etc.

Educarea bibliotecarului conștient de problemele societății multiculturale înseamnă educarea unui profesionist conștient de problemele menționate mai sus și de făurirea unei comunități noi. Bibliotecarul trebuie să fie conștient că biblioteca publică are scopul de a prezerva cunoștințe care definesc atât cultura predominantă cât și toate celelalte culturi (minoritare).

Facilitând participarea la activității interculturale, biblioteca

poate fi o instituție unde se păstrează moștenirea culturală și un spațiu fizic public unde fiecare cultură este respectată și preservată, unde toate culturile sunt în mod democratic în legătură, trăiesc și învață împreună, unde diversitățile culturale sunt recunoscute și prospere, toate acestea în scopul creării unei noi comunități bazate pe rețele culturale, interculturale și sociale. Un bibliotecar de succes în acest context este un profesionist care este conștient de misiunea sa culturală, educațională și socială.

Traducere din European Curriculum Reflections on Library and Informaton Science Education// www.kf.vu.lt.

R.Moldova va avea un serviciu specializat care va monitoriza piața cărții

Camera Națională a Cărții (CNC) a propus Ministerului Culturii și Turismului înființarea în R.Moldova a unui serviciu specializat care va monitoriza piața cărții, respectarea drepturilor autorilor, va coordona planurile editoriale trimestriale și anuale.

Directorul CNC, Valentina Chitoroagă, a precizat că noua structură va avea 3 angajați, care pe lângă alte atribuții, vor urmări și aparițiile editoriale de pe piața Moldovei, autohtone și de import. "Am făcut această propunere pentru a asigura evidența și siguranța controlului a tot ce se editează, inclusiv la editurile private. Din pacate, nimeni nu ține o evidență a activităților de pe piața cărții a Moldovei. Serviciul care va fi creat va urmări acest domeniu și va elabora rapoarte, trimestrial și anual".

Doamna Corotenco a mai spus că, în anul 2005, în Moldova au fost importate 45 mii titluri de carte și publicații periodice, o cantitate similară celei din 2004. Tot în anul trecut, au fost înregistrate în țară 2,4 mii titluri de carte. CNC se ocupă cu certificarea producției editoriale, la solicitarea agenților economici și numai în baza facturilor de expediție pentru producția editorială importată în țară. În anul 2005, CNC a eliberat pentru 190 agenți economici 606 certificate, cu un număr total de peste 145 mii titluri. 70% din cărțile și publicațiile periodice, aduse în Moldova, sunt în limba rusă, 25% - în limba română, iar 5% - în limbile engleză, franceză, germană etc.

GB